

KULTUREN

Kv. Eskil 20.

Fornlämning RAÄ Lund 73:1
Lunds kommun, Skåne
Arkeologisk undersökning 2017

KULTURMILJÖRAPPORT 2017:22

KRISTER KÅM TAYANIN

KULTURHISTORISKA FÖRENINGEN FÖR SÖDRA SVERIGE

Innehåll

Sammanfattning	2
Inledning	3
Fornlämningsmiljö	3
Tidigare arkeologiska iakttagelser	5
Genomförande och resultat	6
Kulturlagerstatus.....	7
Administrativa och tekniska uppgifter	8
Referenser	9
Bilagor	10
<i>Bilaga 1. Schaktplan över hela området.....</i>	<i>11</i>
<i>Bilaga 2. Schaktplan över norra området.....</i>	<i>12</i>
<i>Bilaga 3. Schaktplan över det södra området.....</i>	<i>13</i>
<i>Bilaga 4. Sektion C samt plan över grop 8.....</i>	<i>14</i>

Sammanfattning

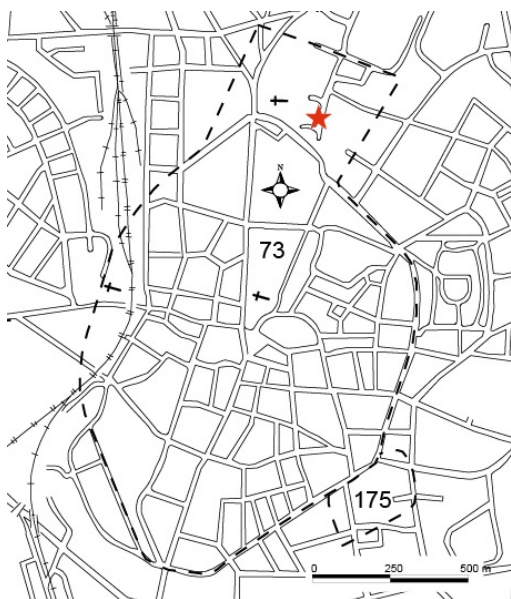
Under våren 2017 genomfördes markarbeten i Kv. Eskil 20 för att utöka kapaciteten på redan befintligt dagvattenssystem. I samband med detta utförde Kulturen en arkeologisk undersökning i form av en schaktningsövervakning, enligt länsstyrelsens beslut (lst.dnr: 431- 3781-2017). Kv Eskil 20 ligger beläget utanför det medeltida Lunds stadsvallar men inom ett utökat område för fornlämningen Raä Lund 73:1, mellan Allhelgonaklostret och Sankt Olofs kyrka.

Totalt schaktades 303 m² och 685,47 m³ uppdelat på två huvudschakt med flertalet mindre sammanlänkande schakt. Huvudschakten kom att anläggas norr och söder om byggnad 23, f.d. Kvinnokliniken. I det norra området schaktades 169 m² och 282,27 m³ och i det södra 134 m² samt 403,2 m³.

Byggnad 23 byggdes i början av 1900-talet och byggdes om under 1950-talet. Större delen av de lager och strukturer som framkom under den arkeologiska undersökningen hade inslag av sentida byggnadsmaterial och kan kopplas till byggnad 23. Dock påträffades i det norra huvudschaktet två intilliggande nedgrävningar. I plan dokumenterades ett oregelbundet format barklager, som legat i botten på en av ovan nämnda nedgrävningar. Inget daterande material framkom i nedgrävningarna, men djupet och avsaknaden av sentida material talar för en möjlig äldre datering. Groparna kan ha koppling till någon form av garveriverksamhet.

I det södra schaktet framkom på ca 0,70 m djup ett dräneringssystem bestående av en stenkista med sammanlänkande rännor. I rännorna framkom yngre rödgods samt porslin. Även det södra området var tungt belamrat med sentida nedgrävningar. Moränen påträffades på ca 1,10 m djup.

Sammanfattningsvis är både det norra samt det södra området mycket fragmenterat av sentida aktiviteter kopplade till byggnad 23. Men den direkta närheten till tidigare arkeologiska iakttagelser gör ändå området intressant.

Figur 1. Lunds medeltida stad, fornlämning 73, med platsen för undersökningen markerad med en röd stjärna.

Inledning

I samband med utökning av befintligt dagvattensystem i Kv. Eskil 20 utförde Kulturen en arkeologisk undersökning i form av en schaktningsövervakning, enligt länsstyrelsens beslut (lst.dnr: 431- 3781-2017). Kv Eskil 20 ligger beläget utanför det medeltida Lunds stadsvallar men inom ett utökat område för fornlämningen RAÄ Lund 73:1, mellan Allhelgonaklostret och Sankt Olofs kyrka.

Fornlämningssmiljö

Följande beskrivning bygger på tidigare gjord genomgång av Conny Johanson Hervén (1996). Sankt Olofs kyrka var under medeltiden belägen strax nordöst om den norra stadporten men kyrkogården har endast ungefärligt kunnat lägesbestämmas utifrån gravfynd. Kyrkogården kan vara identisk med den mölleplats och hage som hyste en förfallen väderkvarn som skall ha legat vid den norra stadporten. Platsen för den arkeologiska undersökningen var belägen norr om det medeltida Lunds norra passage.

Området har under medeltiden tillhört inägora till Allhelgonaklostret. Klostrets exakta grundläggningsår är okänt, men det bevarade skriftliga källmaterialet pekar på att detta skedde före Askers tillträde som biskop i Lund år 1089 (Blomqvist 1951:64). Enligt en hypotes skulle klostret ha stiftats på mark som tidigare tillhört en stormansgård, vars läge anses påvisad av den s.k. "Lundagårdsstenen", som påträffades i ruinerna av Allhelgonaklostret (Blomqvist 1951:31ff, Bevaringskommittén, 1991:119). Stiftelsens officiella namn var "Alla helgons kloster utanför Lunds murar" (år 1343) eller "Alla helgons kloster utanför Lunds vallgrav" (år 1497). Mot slutet av medeltiden blev den danska benämningen på klostret alltmer förvrängd och på 1500-talet kallades det vanligen rätt och slätt "Hellene kirke". Mycket lite är känt om Allhelgonaklostrets

medeltida historia. En av de fåtaliga uppgifterna omtalar dock att klostret brann år 1192 (Blomqvist 1951;160ff, Carelli & Eriksdotter 1994:2).

Efter reformationen förvaltades Allhelgonaklostret och dess tillgångar av abboten Christiern Severinsen och från år 1552 av en rad olika läntagare, samt sedermera från år 1619 av en rad landsdomare (Carelli & Eriksdotter 1994:3). Genom freden i Roskilde år 1658 övertogs klostret av svenska kronan (Blomqvist 1978:45). År 1681 lades klosterlängorna till lundabiskopens löneförmåner och avsikten var att anlägga nya ekonomibyggnader på Helgonabacken. Detta skedde dock aldrig och under några år utnyttjades förmodligen de gamla klosterbyggnaderna. År 1690 uppfördes nya ekonomibyggnader vid själva biskopsgården, som låg strax nordöst om domkyrkan. Först 1780 flyttades ekonomibyggnaderna till Helgonabacken och den historiskt kända Helgonagården uppkom.

Det forna klosterkomplexet förföll i rask takt. Från år 1693 och fram till år 1707 företogs flera sprängningar av murarna med minor, varefter sten bröts (Bevaringskommittén 1991:119). Bland annat de nya ekonomilängorna till Helgonagården uppfördes med material från det forna klostret (Brunius 1840:115). Raseringen var så omfattande, att när biskop Wilhem Faxe tänkte anlägga frukt- och köksträdgård på Helgonabacken, så befanns hela ytan vara blandad med tegelstensbrockor och byggnadsrester. Planerna på att anlägga trädgård skrinlades och istället anlade han en park i engelsk stil, färdigställt år 1816 (Bevaringskommittén 1991:120). År 1838 anlades en hälsobrunn på Helgonabacken av Forshäll, Svanens apotekare, efter tillstånd av Faxe. Brunnsdrickningen upphörde år 1844, men salongen fortsatte att fungera som festlokal till år 1846 (ibid:120).

På Jean Bergmans "Geometrisk Charta öfver Staden Lund uti Schåne och des Jordägendom i Åker och Äng..." från år 1704 återfinns inägomarken och eventuellt läget för det forna klosterkomplexet. På Caspar Magnus Espmans "Charta Öfver Staden Lund" från år 1783 är samma område benämnt "Helene Kyrkovång". Någon gång under 1800-talets första hälft ändras namnet på ägorna. På Gustaf Ljunggrens "Karta öfver staden Lund med dertill lydande ägor" från 1853 heter jordarna "Biskops Wångerne" (kartuppgifter hämtade ur André & Högstedt 1990). Delar av åkermarkerna till Helgonagården, väster om Helgonabacken arrenderades ut 1861 till fruktträdgårdsodling. Drivhus och boningshus med källare uppfördes i anslutning till trädgården (Bevaringskommittén 1991:121). Efterhand kom Helgonagårdens ägor att styckas upp till allmännyttiga ändamål. År 1887-1891 restes Allhelgonakyrkan vid korsningen Allhelgonakyrkogata och Bredgatan. År 1902-1907 uppfördes universitetsbiblioteket på Helgonabacken. Under åren 1912-1913 skedde omfattande markupplåtelse till bl.a. lasarettet, som från 1915 började bebygga nuvarande kv. Eskil 20. Byggnationen på nuvarande lasarettområdet expanderade norrut och 1927 revs Helgonagårdens längor för att ge plats åt reumatologen (Jeppson 1982:23).

I den arkeologiska undersökningens direkta närområde ligger Byggnad 23, som uppfördes som en del i det framväxande sjukhusområdet mellan åren 1915-1918 och blev år 1952-1955 ombyggt (Bevaringskommittén 1991:140).

Tidigare arkeologiska iakttagelser

Inom kvarteret har de arkeologiska undersökningarna varit få och med olika ambitionsnivå. Uppgifterna är hämtade ur Kulturens LA-arkiv:

Vid grundgrävningen för Allhelgonakyrkan påträffades "flere grafvar med lemningar efter människokroppar, hvilka lågo i alldeles samma riktning som den, hvori den nya kyrkan har byggts" (Wrangel 1893:8).

Rester efter gravar påträffades år 1923 vid planeringsarbeten väster om Allhelgonakyrkan. Två av gravarna, som var av typen hällkista med takhällar kom noggrant att mätas in och dokumenteras. I övrigt är inte fler gravar dokumenterade. Istället har området för påträffade gravar skissats in med blyerts på en plan över kyrkan. I en anteckning av Pär Axel Olsson står att läsa: "relativt stort antal mycket vittrade begravningar, vaga trärester (P. A. Olssons anteckningar 1925, Kulturens LA-arkiv).

En grävning för transformator i området sydväst om Allhelgonakyrkan gjordes år 1954, i nära anslutning till Allhelgonavägen. En översiktlig plan gjordes över ingreppet med kortfattad beskrivning, i vilken det inte framkom uppgifter om påträffade gravar. I väster påträffades fortsättningen av en mur som redan konstaterats år 1923. En brunn av trä i skiftesverk påträffades i öster (Kulturens LA-arkiv).

I samband med en grävning år 1995 gjordes en besiktning av ett schakt för telekabel i grusvägen från Getingevägen/Kävlingevägen upp mot Allhelgonakyrkan. Schaktdjupet var ca 0,5 m och låg i anslutning till ett tidigare fjärrvärmeschakt. Lagren bestod huvudsakligen av mylla med inslag av byggnadsrester (Karlsson 2007).

En bevakning gjordes år 1995 i samband med ledningsarbeten strax söder om den 1954 år undersökta ytan. I en sektion konstaterades påförda lager ner till 1,0 m under gatan, troligen jord som påförts i samband med Allhelgonakyrkans byggande (Kulturens arkiv).

Kulturen utförde en arkeologisk förundersökning i samband med nyanläggning av VA-ledning år 1996 till fastighet strax norr om Allhelgonakyrkan. Kulturlagren var mycket dåligt bevarade på den aktuella ytan. Inga gravar påträffades (Lundberg 1996).

I samband med anläggning av parkeringsplats inom fastigheten Kv. Eskil 20 utförde Kulturen en antikvarisk övervakning. Vari en stenkistegrav tillhörandes Allhelgonakyrkogården påträffades. Även huslämningar så i form av en syllstensrad samt tegellagda ytor dokumenterades (Johansson Hervén 1996).

I samband med omgestaltning och byggande av cykelbana strax väster om Allhelgonakyrkan och invid Kävlingevägen undersöktes 18 gravar år 1994 (Karlsson 2004).

Ett nytt avlopp skulle anslutas till Allhelgonakyrkan år 2007. En förundersökning genomfördes i det 50 meter långa schaktet. 16 gravar påträffades, liggandes in situ, väst-nordväst om allhelgonakyrkans västgavel. Flera var ytligt belägna (Karlsson 2007).

En arkeologisk förundersökning genomfördes år 2009 då åskledare samt dräneringsarbete skulle göras i kv Eskil 19. Arbetena kom endast att beröra områden med påförda massor eller som grävts i modern tid. Inga spår av gravar eller S:t Olofs kyrka (Bolander 2010).

I samband med anläggande av ny infartsväg från Allhelgona kyrkogata till Allhelgonakyrkan i kv Eskil 19 i Lund utfördes en arkeologisk undersökning i form av en schaktningsövervakning. Vid undersökningen framkom en ugnsanläggning samt ett dräneringsdike som båda kan dateras till högmedeltid och således visar verksamhet förlagd ca 30–50 m utanför stadsvallen. Utöver dessa anläggningar påträffades även nedgrävningar och spår efter markberedning, som sannolikt är från tiden för uppförandet av Allhelgonakyrkan i slutet av 1800-talet (Kockum 2017).

Genomförande och resultat

Totalt schaktades 303 m² och 685,47 m³ uppdelat på 2 huvud schakt, med flertalet mindre sammanlänkande schakt. Huvudschakten anlades norr om byggnad 23, schakt 1 i norr samt schakt 2 i söder. I det norra området schaktades 169 m² och 282,27 m³ och i det södra 134 m² samt 403,2 m³. Huvudschakten var omfattande gropar med ett djup på ca 3,00 m båda nådde ned till en fet och kompakt, gulbeige moränlera som framkom på ca 1,00 m. Se bilaga 1-3 för schaktplaner.

I schakten norr om byggnaden påträffades en stor del äldre schakt och fyllnadsmassor kopplade till huset, så som frischakt, rörschakt och tidigare grusbelagda ytor. Majoriteten av fyllnadsmassorna innehöll en stor mängd sentida tegelbrockor, annat sentida byggnadsmaterial samt varierande halter av moränlera. Området var även hårt belamrat med sedan tidigare nedgrävda kablar och rör. Dock påträffades i sektionen i schakt 1's botten två intilliggande nedgrävningar (nedgrävningar 7 och 8). I plan dokumenterades ett ca 0,15 m² stort oregelbundet format lager av bark, som legat i botten på en av ovan nämnda nedgrävningar. Inget daterande material framkom i nedgrävningarna, men djupet och avsaknaden av sentida material talar för en möjlig äldre datering. Groparna kan ha koppling till någon form av garveriverksamhet. Se bilaga 4 för sektion och plan.

Figur 2. Barklagret i botten av nedgrävning 8 (markerat med rött), nedgrävningarna är markerade i gult. Nedgrävning 7 är den till vänster och nedgrävning 8 är den till höger. Nedgrävningarna 7 och 8 (samt fyllningen kontext 2) ligger nedgrävda i moränleran.

I schakt 2 som låg söder om byggnad 23, framkom på ca 0,70 m djup ett dräneringssystem bestående av en stenkista med rännor. I rännorna framkom yngre rödgods samt sentida porslin, dock påträffades inga ledningar. Även det södra området var tungt belamrat med sentida nedgrävningar och rör. Se bilaga 3 för schaktplan över det södra området.

Kulturlagerstatus

Kulturlagerstatusen i schakten kring byggnad 23 kan anses vara dålig, då de i stort sett totalt schaktats bort vid uppförandet av byggnaden. Dock visar tidigare arkeologiska undersökningar att det finns arkeologiskt intressanta lämningar i det direkta närområdet (Johanson Hervén 1996). Morännivån framkom på ca 1,10 m djup.

Administrativa och tekniska uppgifter

Länsstyrelsens beslut, dnr	431-3781-2017	Fornlämning nr/art	RAÄ 73:1
Socken/stad	Lund	Kulturens projektnummer	61000-534
Landskap	Skåne	Län	Skåne
Kommun	Lund	Trakt/kvarter/fastighet	Kv. Eskil 20

Typ av exploatering	Fördröjningsmagasin
Uppdragsgivare	Regionfastigheter
Typ av undersökning	Arkeologisk undersökning
Ansvarig institution	Kulturen
Fältarbetsledare	Krister Käm Tayanin
Övrig personal	Aja Guldåker, Jan Kockum
Fältarbetstid	24/3-2017 – 27/4-2017

Fälttid	
Arkeolog	28,5 h
Maskin	-

Undersökningens omfattning	
Yta	303 m ²
Kubik	685,47 m ³
Schaktmeter	-

Kostnad för arkeologi	
Fältarbete	800 x 28,5 = 22 800 SEK
Rapport	800 x 20 h = 16 000 SEK
Analys	-
Övrigt	-
Summa:	38 800 SEK

Kostnad övrigt	
Maskiner	-
Bodar	-
Övrigt	-
Summa	-

Summa, faktisk	38 800 SEK
Summa, beslutad	Enligt löpande kostnad

Fyndmaterial (förvaring m.m.)	Inga fynd tillvaratogs
Arkivmaterial, förvaring	Kulturens LA-arkiv under fastighetsbeteckningen
Ritningar, dokumentation	7 x A3 ritfilm
Foto	28 st. digitala fotografier
Analys	-
Övriga upplysningar	-

Referenser

André, A & Högstedt, C. 1990. *Kartornas Lund. 1580-talet till 1950*. Gamla Lund förening för bevarande av stadens minne Årsskrift 72 1990.

Bevaringskommittén, 1991. *Lund utanför vallarna*. Del 1. Lund.

Blomqvist, R. 1951. *Lunds historia 1. Medeltiden*. Lund.

Blomqvist, R. 1978. *Lunds historia 2. Nyare tiden*. Lund.

Bolander, A. 2010. *Kv Eskil 19, Lund. Arkeologisk förundersökning 2009*. Arkeologiska arkiv-rapporter från Lund, nr 369. Kulturen, Lund.

Brunius, C G. 1840. Kort underrättelse om Allhelgonakyrkan och kloster wid Lund i anledning af några nyligen funna lemningar derefter. Theologisk Qvartalskrift, Ny följd.

Carelli, P & Eriksdotter, G. 1994. *Kv. Bispen nr 9, Lund. Arkeologisk undersökning 1994*. Arkeologiska arkivrapporter från Lund, nr 2. Kulturen Lund.

Jeppson, K. 1982. Om Hellene kirkes mark utanför Lund. B-uppsats i historia. Lunds universitet (stencil).

Johansson Hervén, C. 1996. *Kv. Eskil 20, Lund. Arkeologisk förundersökning 1996 och Arkeologisk observation 1996*. Arkeologiska arkivrapporter från Lund, nr 38. Kulturen Lund.

Karlsson, M. 2004. *Kv Eskil 19, Lund. Arkeologisk förundersökning 2004*. Arkeologiska arkiv-rapporter från Lund, nr 119. Kulturen, Lund.

Karlsson, M. 2007. *Kv Eskil 19, Lund. Arkeologisk förundersökning 2007*. Arkeologiska arkiv-rapporter från Lund, nr 231. Kulturen, Lund.

Kockum, J. 2016. *Kv Eskil 19, Lund. Arkeologisk undersökning 2017-2016*. Kulturmiljörapport 2017:17. Kulturen. Lund

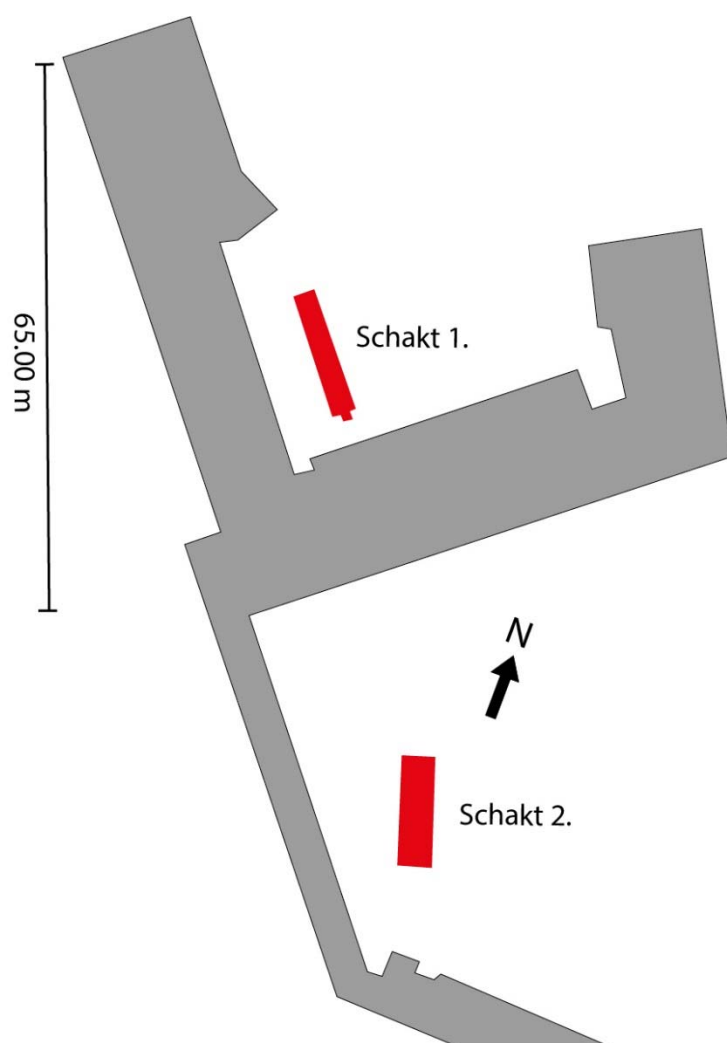
Lundberg, A. 1996. *Kv Eskil 19, Lund. Arkeologisk förundersökning 1996*. Arkeologiska arkiv-rapporter från Lund, nr 37. Kulturen, Lund.

Wrangel, E. 1893. *Allhelgonakyrkan i Lund. Det gamla och det nya templet*. Lund.

Bilagor

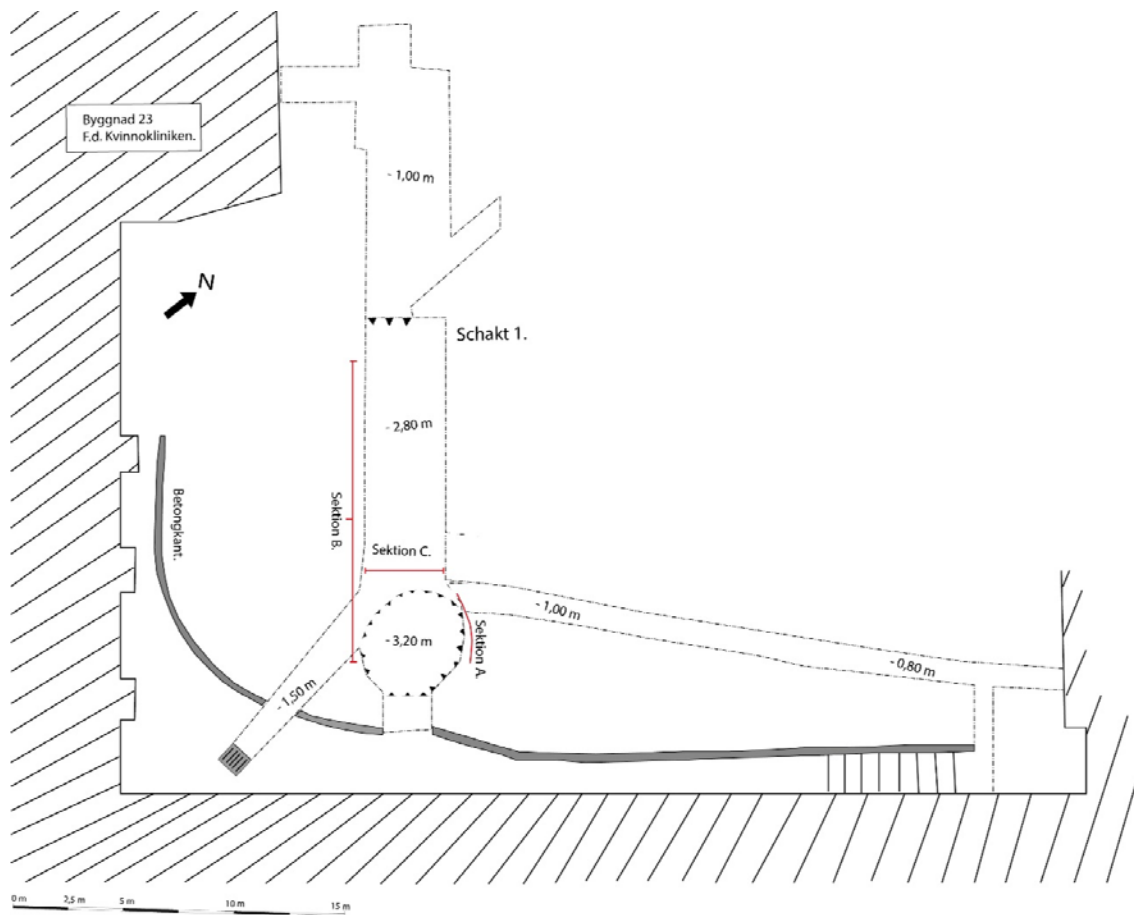
1. Schaktplan över hela området.
2. Schaktplan över det norra området.
3. Schaktplan över det södra området.
4. Sektion C samt plan över grop 8.

Bilaga 1. Schaktplan över hela området.

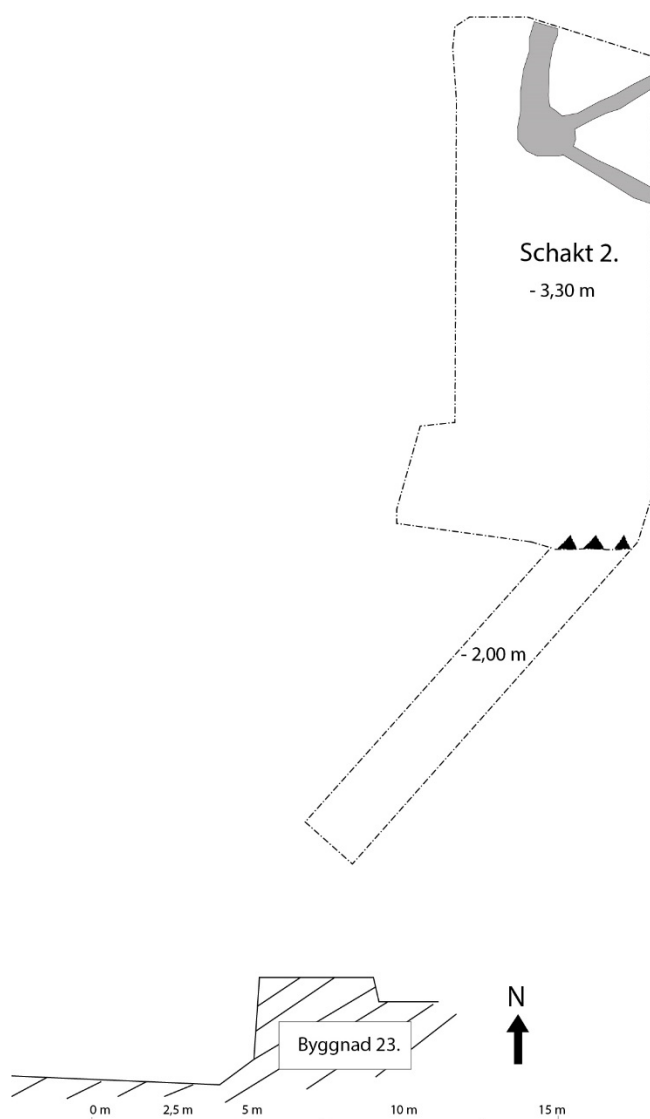
Byggnad 23 är markerat i grått och huvudschakten i rött.

Bilaga 2. Schaktplan över norra området.

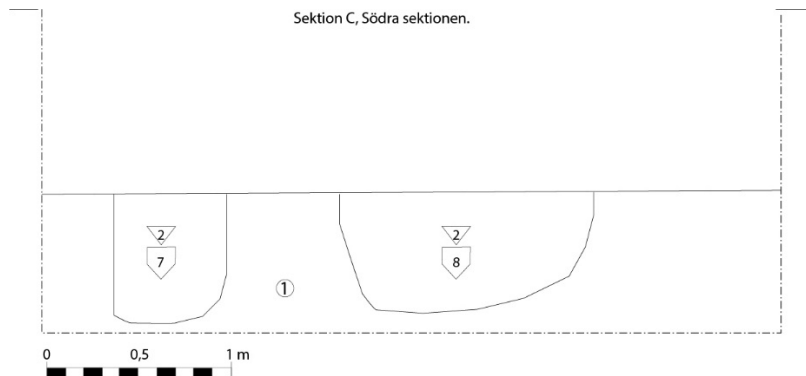
Endast sektion C uppvisade kontexter som med all säkerhet inte hade koppling till byggnad 23 och blir därmed den enda sektionen som redovisas i rapporten. Schakten uppvisade en stor mängd rör som löpte längsmed samt korsade schakten, dessa är inte utsatta i schaktplanen.

Bilaga 3. Schaktplan över det södra området.

Stenkistan och de sammanlänkande rännorna påträffades på 0,70 m djup och är markerat i grått. Inga sektioner i det södra området visade på kontexter som inte var sentida. Schakten uppvisade en stor mängd rör som löpte längsmed samt korsade schakten, dessa är inte utsatta i schaktplanen.

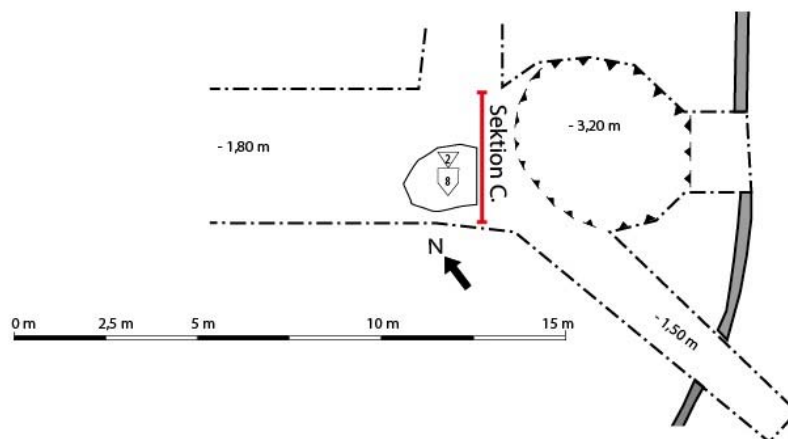
Bilaga 4. Sektion C samt plan över grop 8.

Kontext 2 utgjordes av en gråbrun, finkornig, kompakt, smetig, fet och fuktig lera, med inslag av enstaka små prickar av rött tegel eller bränd lera samt kol. Kontext 2 är igenfyllning av nedgrävningar 7 och 8.

Nedgrävningarna 7 och 8 tolkas ha varit öppna samtidigt eller del av en större nedgrävning, då de är fyllda av snarlik fyllning. Ytterst lite återfanns av nedgrävningarna och fyllningen att dokumentera, vilket komplicerar tolkningen av dem. Nedgrävningarna var skurna i öst samt i väst av schaktningen. Kvar var en ca 0,20 m tunn sektion.

I plan påträffades fläckvis tunna rester av kontext 2, på fläckarna dokumenterades sjok av ca 0,01 m tunn bark. Dessa lagerrester har sannolikt utgjort botten av fyllningen till nedgrävning 8. Barken påträffades inte i sektion, men framkom ett par cm lägre än sektionen. Groparna kan ha anknytning till någon form av garveriverksamhet. Nedgrävningarna och fyllningen ligger på moränleran.

Resterna av kontext 2 samt nedgrävning 8 påträffades fläckvis inom det angivna området.

Arkeologiska arkivrapporter från Lund har övergått i serien Kulturmiljörapporter fr.o.m. 2013.
I serien Kulturmiljörapporter har utgivits:

2017

- 2017:1 Kv. Eskil 19, Lund. Fornlämning 73:1, Lunds stad, Lunds kommun, Skåne. Arkeologisk förundersökning 2016. Mattias Karlsson.
- 2017:2 Kv. Universitet 1, Lund. Fornlämning 73:1, Lunds stad, Lunds kommun, Skåne. Arkeologisk förundersökning 2014–2015. Mattias Karlsson.
- 2017:3 Kv. Galtén 10, 11 och 12, Lund. Fornlämning 73:1, Lunds stad, Lunds kommun, Skåne. Arkeologisk undersökning 2016. Mattias Karlsson.
- 2017:4 Clemenstorget, Sankt Laurentiigatan, Bredgatan och Norra Vallgatan. Fornlämning 73:1, Lunds stad, Lunds kommun, Skåne. Arkeologisk förundersökning 2015. Aja Guldåker.
- 2017:5 Södra stambanan Lund Högevall - Flackarp AU steg 2, Lunds och Staffanstorps kommun, Skåne. 2016. Krister Kàm Tayanin.
- 2017:6 Västra Odarslöv 8:1-Odarslövs kyrka, fornlämning 25. Odarslövs socken, Lunds kommun, Skåne län. Arkeologisk undersökning 2016. Aja Guldåker.
- 2017:7 Kv Kulturen 24, Lund. Geoteknisk undersökning 2015. Gertie Ericsson.
- 2017:8 Kv Kulturen 24, Lund. Förundersökningar 2013-2016. Aja Guldåker.
- 2017:9 Stångby kyrkby, fornlämning Stångby 22:1, Lunds kommun, Skåne. Arkeologiska förundersökningar 2002-2003 Gertie Ericsson.
- 2017:10 Kv Universitet 1, Lund. Fornlämning Lund 73:1, Lunds kommun, Skåne. Arkeologisk undersökning 2015. Krister Kàm Tayanin.
- 2017:11 Innerstaden 2:1 – Stora Södergatan, Lund. Fornlämning 73:1, Lunds kommun, Skåne. Arkeologisk undersökning
- 2017:12 Flackarp 30:1, Lunds och Staffanstorps kommun, Skåne. Arkeologisk undersökning 2017. Krister Kàm Tayanin.
- 2017:13 Kv Garvaren 7 och 29, Fornlämning 73: 1, Lunds stad, Lunds kommun, Skåne. Arkeologisk undersökning 2017. Jan Kockum.
- 2017:14 Kv Tegnér 2, Fornlämning 73: 1, Lunds stad, Lunds kommun, Skåne. Arkeologisk undersökning 2016. Ivan Balic.
- 2017:15 Kv Bispen 12, Fornlämning 73: 1, Lunds stad, Lunds kommun, Skåne. Arkeologisk undersökning 2015. Ivan Balic.
- 2017:16 Kv Sankt Thomas 32, Fornlämning 73: 1, Lunds stad, Lunds kommun, Skåne. Arkeologisk undersökning 2016. Ivan Balic.
- 2017:17 Kv Eskil 19, Fornlämning 73: 1, Lunds stad, Lunds kommun, Skåne. Arkeologisk undersökning 2016–2017. Jan Kockum.
- 2017:18 Kv Brunius 2, Fornlämning 73: 1, Lunds stad, Lunds kommun, Skåne. Arkeologisk undersökning 2017. Krister Kàm Tayanin.
- 2017:19 Kv Sankt Måns 4, fornlämning nr 73:1, Lunds stad, Lunds kommun, Skåne län. Arkeologisk kontroll/schaktningsövervakning 2015. Krister Kàm Tayanin och Gertie Ericsson.
- 2017:20 Gamla Staden 8:1 – Slottshagen, fornlämning Helsingborg 42, Helsingborgs stad och kommun, Skåne län. Arkeologisk förundersökning 2012. Gertie Ericsson.
- 2017:21 Stora Råby 33:18- Stora Råby kyrkogård, fornlämning nr 10, Stora Råby socken, Lunds kommun, Skåne län. Arkeologisk förundersökning 2015. Ivan Balic.
- 2017:22 Kv Eskil 20, Fornlämning 73:1, Lunds stad, Lunds kommun, Skåne. Arkeologisk undersökning 2017. Krister Kàm Tayanin.

Tidigare nummer kan rekvireras från Kulturen, Kulturmiljöavdelningen
Telefon: 046-350406
E-post: arkeologi@kulturen.com